

Expunere de motive

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Finanțare adițională pentru Proiectul privind îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 25 mai 2023

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Natura juridică a Acordului de împrumut (Proiect privind finanțarea adițională pentru proiectul Îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre) dintre România și BIRD semnat la București la 25 mai 2023, este de tratat internațional, fiind aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, în special prevederile articolului 19 alin (1) lit a) la aceasta, care impun ratificarea tratatelor la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare ale acestora.

Totodată, acest Acord de împrumut, fiind o finanțare rambursabilă contractată de la un organism financiar internațional care este destinat finanțării deficitului bugetului de stat, necesită aprobarea sa prin lege, în conformitate cu prevederile articolului 4, alin 5 din OUG nr.64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări ulterioare prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

La data de 1 august 2018, la București, s-a semnat Acordul de împrumut, în valoare de 50.000.000 euro, dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) pentru finanțarea Proiectului privind îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre, aprobat prin Legea nr. 307/2018.

2.2 Descrierea situației actuale

Obiectivul proiectului este îmbunătățirea rezilienței în caz de dezastre și a infrastructurii de răspuns în situații de urgență, precum și întărirea capacității instituționale pentru reducerea riscurilor de dezastre și adaptarea la schimbările climatice. Conform Acordului de împrumut, proiectul cuprinde trei componente:

- Îmbunătățirea rezilienței seismice la dezastru și a infrastructurii de răspuns în caz de urgență;
- Îmbunătățirea capacității instituționale pentru planificarea investițiilor de reducere a riscurilor;
- Managementul proiectului pentru sprijinirea IGSU - Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) și a DSU (Unitatea de Coordonare a Proiectului (UCP) în implementarea curentă a Proiectului.

Proiectul este implementat de Ministerul Afacerilor Interne (MAI), prin Departamentul pentru Situații de Urgență, în calitate de Unitate de coordonare a proiectului și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), în calitate de Unitate de implementare a proiectului. Costul total al proiectului, astfel cum a fost estimat și prevăzut inițial în Acordul de împrumut, menționat, se ridică la 50 mil. EUR, finanțarea acestuia fiind asigurată în proporție de 100% în cadrul împrumutului, prin aplicarea mecanismului introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul Componentei 1 a proiectului, Îmbunătățirea rezilienței seismice la dezastru și a infrastructurii de răspuns în caz de urgență, sunt în derulare, în diferite stadii de execuție, investiții în consolidare structurală și rehabilitare a infrastructurii clădirilor existente și/sau construcția de clădiri noi pentru a asigura funcționarea completă a acestor clădiri critice înainte, în timpul și după producerea unor dezastre, cum ar fi cutremure, inundații, furtuni, fenomene meteorologice extreme, luând în considerare rezistența clădirilor și a sistemelor critice, cum ar fi energia, apa și sistemele de comunicații.

Proiectul s-a confruntat cu unele întârzieri determinate de pandemia COVID, în condițiile în care personalul Unității de implementare din cadrul IGSU a fost, de asemenea, implicat în activități curente care au susținut acțiunile guvernului ca răspuns la situația pandemică și astfel unele dintre atribuții de implementare a proiectului, în special procedurile de achiziții și managementul proiectului, au suferit unele întârzieri din cauza restricțiilor în organizarea vizitelor la fața locului și a reuniunilor în format fizic, inclusiv vizite tehnice și de monitorizare.

În plus, schimbările determinate de actualul context economic și geopolitic au creat un impact major pe piața construcțiilor din România, prin creșterea exponențială a prețurilor materialelor de construcție. Piața construcțiilor a fost, de asemenea, afectată de ritmul crescător al inflației și impredictibilitatea costurilor finale ale contractelor de execuție lucrări de construcție.

Pe de altă parte, starea tehnică a clădirilor estimată inițial prin necesitatea intervenției prin lucrări de consolidare la cca 2/3 din totalul obiectivelor și demolarea și reconstruirea a cca.1/3, a fost infirmată de rezultatul expertizelor tehnice care a arătat un nivel de degradare mai avansat, adică 2/3 clădiri ar necesita demolare și reconstruire și doar 1/3 consolidare și modernizare funcțională.

Aspectele prezentate anterior au avut impact negativ asupra implementării proiectului, atât din punct de vedere al perioadei de implementare, cât și al fondurilor disponibile.

Luând în considerare și schimbările determinate de actualul context economic și geopolitic, cu impact major asupra pieței construcțiilor, se estimează că fondurile alocate inițial vor asigura intervenție doar pentru cele 8 clădiri pentru care au fost demarate investițiile, față de cele 35 de clădiri avute în vedere în proiect.

Pentru o parte din clădiri, lucrările civile sunt avansate sau proiectele tehnice sunt finalizate sau în curs de finalizare. De asemenea, pentru o altă parte din clădiri, sunt demarate activitățile de atribuire pentru servicii de proiectare și asistență tehnică.

Până în prezent au fost efectuate 16 trageri din împrumut în valoare cumulată de cca. 11 mil. Euro, ceea ce reprezintă un procent de tragere de peste 22%, cu perspectiva creșterii progresive a acestui procent odată cu execuția contractelor de lucrări în derulare și efectuarea plăților aferente, precum și în urma atribuirii și încheierii contractelor și pentru lucrările aflate actualmente în proiectare.

În scopul asigurării condițiilor necesare pentru îndeplinirea în totalitate a obiectivului Proiectului, s-a stabilit necesitatea continuării activităților prevăzute inițial în cadrul componentei 1 și acoperirea costurilor suplimentare aferente Componentelor 2 și 3 necesare pentru îmbunătățirea capacității instituționale și managementul proiectului, și în acest context, majorarea costului acestuia cu 92 mil. EUR.

2.3 Schimbări preconizate

Această finanțarea adițională va asigura continuarea și finalizarea activităților prevăzute în cadrul proiectului, care depășeau costul actual al acestuia. În plus, în finanțarea adițională este inclusă o componentă de răspuns la situații de urgență de natură contingentă cu o valoare zero. Componenta poate fi potențial activată în caz de dezastre sau crize, solicitarea oficială de activare a acestei componente, având la bază decizia Guvernului României care vizează realocări de fonduri din sumele neangajate ale Proiectului și tipurile de activități care ar fi finanțate.

MAI va implementa proiectul, inclusiv finanțarea adițională prin DSU, în calitate de Unitate de coordonare a proiectului și IGSU, în calitate de Unitate de implementare a proiectului. Pentru implementarea corespunzătoare a proiectului, respectiv atât a împrumutului inițial, cât și a finanțării adiționale, UIP va dispune de personal calificat și resurse în funcție de necesitățile proiectului, prin întărirea capacității instituționale a acesteia.

MF va încheia cu MAI un Acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea acordului de împrumut (inclusiv în ceea ce privește implementarea Proiectului).

Proiectul se va implementa pe o perioadă de 4 ani, iar data limită de tragere a împrumutului este 30 iunie 2027.

Potrivit mecanismului privind datoria publică guvernamentală, cheltuielile aferente proiectului (respectiv cheltuielile reprezentând echivalentul sumelor împrumuturilor și, după caz, contribuției române la finanțare) se asigură din sumele aprobate, cu această destinație, în bugetul MAI, în condițiile legii.

Pe toată durata de implementare, pentru finanțarea activităților incluse în proiect, vor fi alocate anual sume de la bugetul de stat, în bugetul MAI, care va urmări, conform

legislației în materie, respectarea cadrului general privind elaborarea programării bugetare anuale.

Tragerile din împrumut se vor efectua de către MF în baza cheltuielilor eligibile efectuate de MAI, prin IGSU, din sumele astfel alocate de la bugetul de stat în bugetul propriu, prin recuperarea acestora din împrumut.

Sumele trase din împrumut vor avea destinațiile prevăzute în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Conform prevederilor Acordului de împrumut, intrarea în vigoare a acestuia este condiționată de ratificarea acestuia prin lege, conform legislației. Termenul de intrare în vigoare a împrumutului convenit cu BIRD este de 180 de zile de la data semnării acordului.

În acest context, pentru a permite respectarea angajamentelor asumate față de finanțator în ceea ce privește intrarea în vigoare a Acordului de împrumut și totodată pentru a asigura implementarea proiectului conform calendarului convenit între părți și implicit accesarea sumelor împrumutului în cel mai scurt timp, propunem adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

c) impactul asupra sănătății populației, siguranței alimentare și nutriției, precum și asupra sistemului de sănătate

Nu este cazul

e) impactul asupra educației și învățării pe tot parcursul vieții

Nu este cazul

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2022 - 2024, finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale se realizează în principal din surse interne și, în completare, din surse externe care includ și împrumuturi de la instituții financiare internaționale.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul finanțat în cadrul acordului de împrumut are impact asupra mediului în principal din punct de vedere al lucrărilor de reabilitare (acestea intră în categoria investițiilor cu un impact scăzut asupra mediului). Factorii implicați în realizarea proiectului vor respecta normele de protecție a mediului, precum și cele privind asigurarea sănătății și securității cetățenilor aplicabile și vor lua măsurile care se impun în acest scop, conform legislației în vigoare și ale prevederilor acordului de împrumut.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. *)**

Împrumutul contractat de la BIRD, în valoare de 92 milioane EUR, este acordat pe o perioadă de 12 ani, rambursarea efectuându-se integral la 15 aprilie 2035, într-o singură tranșă, conform graficului de rambursare stabilit în Acordul de împrumut.

Dobânda aferentă este formată din rata EURIBOR la șase luni, plus o marjă variabilă (indicativ, marja variabilă a BIRD de la data semnării Acordului a fost de 0,74%).

BIRD percepe un comision inițial de 0,25% aplicat la valoarea totală a împrumutului, plătit în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului, precum și un comision de angajament de 0,25% pe an aplicat la suma rămasă de tras din împrumut, plătit semianual, care se acumulează începând cu a 61-a zi de la data semnării.

Impactul financiar direct al împrumutului asupra cheltuielilor bugetului de stat este generat de plata serviciului datoriei publice (respectiv dobânzi și comisioane aferente împrumutului), precum și de cheltuielile în cadrul proiectului.

Având în vedere un calendar estimativ al implementării și implicit al tragerilor în cadrul împrumutului, impactul financiar asupra cheltuielilor bugetului de stat pentru perioada 2023 - 2027 este estimat, după cum urmează:

-în mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		2023	2024	2025	2026	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						

ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	+1.150,00	+3.085,45	+6.900,68	+6.379,93	+3.087,57	4.120,72
a) buget de stat						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
Serviciul datoriei publice	+1.150,00	+3.085,45	+6.900,68	+6.379,93	+3.087,57	4.120,72
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de						

calcul utilizată;

b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară

4.8 Alte informații

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Nu este cazul

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul

5.6 Alte informații

Secțiunea a 6 - a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ ratificând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. republicată.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a **Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea** **proiectului de act normativ**

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. republicată.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către MF și MAI. Între acestea se va încheia un Acord subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea acordului de împrumut, astfel cum este menționat în Secțiunea 2 de mai sus.

8.2 Alte informații - nu este cazul

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (*Finanțare adițională pentru Proiectul privind îmbunătățirea managementului riscurilor de dezastre*) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 25 mai 2023.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

Viceprim-ministru

Ministrul Afacerilor Interne

Marian-Cătălin Predoiu

Avizăm favorabil

Viceprim-ministru

Marian Neacșu

Ministrul Afacerilor Externe

Luminița - Teodora Odobescu

Ministrul Justiției

Alina-Ștefania Gorghiu

Secretar general

Lucian OviDIU HEIUȘ

Alin Marius Andrieș

Secretar de stat

Attila György

Secretar de stat

Daniela Pescaru

Secretar de stat

Mihai Diaconu

Secretar de stat

DGRFI

Boni Cucu, director general

Diana Blîndu, șef serviciu

Monica Beatrice Iosif, consilier superior

DGTDP

Ștefan Nanu, director general

DGPB

Nicu Popescu, director general

DGSPB

Ioana Burlă, director general